

N:o 34.

Af herr **Sanne**, *angående skrifvelse till Konungen i fråga om befrielse från konsulatafgifts erläggande för svenska fartyg samt rörande konsulatväsendets ombildning.*

Den svenska sjöfartsnärigen har under en lång följd af år arbetat under mycket tryckta förhållanden, hvilket gjort att densamma ej utvecklats sig, såsom förhållandet är i flera andra länder. Många orsaker torde hafva bidragit hertill och bland dessa inverka i icke ringa mån, att sjöfartsnärigen är ganska tungt beskattad genom åtskilliga pålagor. Af dessa är den, som erlägges för konsulatväsendet, ganska betungande. I Kongl. Maj:ts nådiga förordning angående konsulatväsendet af den 4 november 1886 lyder nemligen § 103 sålunda:

»1. Konsulatafgift skall i hamn, der konsul eller vice konsul finnes anstald, erläggas för hvarje svenskt eller norskt handelsfartyg, som derstädes till större eller mindre del lossar eller lastar eller både lossar och lastar, med 6,35 öre för hvarje ton af fartygets afgiftspligtiga drägtighet.

2. För fartyg, som i flera hamnar lossar delar af samma last eller intager last och fyllnad deri, skall denna afgift erläggas endast i den första hamnen, der lossning eller lastning egt rum. I öfriga hamnar skall erläggas endast half afgift, dock att för fartyg, som i samma hamn både lossar och lastar, i alla händelser hel afgift bör erläggas.

3. Fartyg, för hvilket under loppet af ett kalenderår i en hamn erlagts konsulatutgifter, hvilkas sammanlagda belopp motsvarar det femdubbla beloppet af en hel konsulatafgift för samma fartyg, skall under

Bih. till Riksd. Prot. 1892. 1 Saml. 2 Afd. 1 Band. 11 Häft. (N:o 34).

återstående delen af året vara från vidare erläggande af konsulatafgift i samma hamn befriadt.»

De afgifter, som rederierna sålunda måste betala, utgöra den väsentligaste delen af till konsulatstaten anslagna belopp till löner m. m. Det åligger dessutom svenska fartyg att betala konsulerna särskilda afgifter, då deras biträde erfordras, enligt i nämnda kongl. förordning, § 107, fastställd taxa. Då konsulerna äro till icke allenast för sjöfartsnäringen utan äfven för handel och industri, synes det vara obilligt, att ifrågavarande näring ensam skall så mycket beskattas för detta ändamål.

Sjöfartsnäringskomitén, som 1890 aflemnade sitt betänkande, ingick äfven i undersökning om nämnda afgifter och lemnade en redogörelse öfver desamma i olika länder. På grund af denna jemförande undersökning yttrar komitén å sid. 56:

»Af nu lemnade öfversigt synes framgå, att den beskattning, som svenska fartyg i likhet med de norska äro i främmande hamnar underkastade i form af konsulatafgifter, i många fall utgår med högre belopp än de afgifter af samma slag, som hvila på andra nationers fartyg, hvilket förhållande väl kan tänkas i sin mån verka hindrande under den ständigt växande täflingen i fraktfarten. Ehuru det under sådana omständigheter visserligen vore önskligt att i berörda afseende kunna bereda någon lindring för vår sjöfart, måste dock härvid icke lemnas ur sigte, att konsulatafgifterna till väsentlig del utgöra bidrag till upprätthållande af det för de båda förenade rikena gemensamma konsulatväsendet, hvarför spørgsmålet om förändring uti ifrågavarande afgifter icke lämpligen synes kunna afgöras i det ena landet, utan att samtidigt i det andra riket beslut fattas i enahanda syfte. De förenade rikenas nuvarande konsulatsorganisation har ock helt nyligen eller vid slutet af år 1886 blifvit genomförd, dervid de nu utgående konsulatavgifterna blifvit till beloppet bestämda.»

»I den mån nedsättning sker i dessa afgifter, som till stor del ingå till den för konsulernas aflöning upprättade konsulatkassan, måste naturligtvis, om kassan fortfarande skall kunna tillgodose de anspråk, som ställas på henne, dess öfriga inkomster ökas. Dessa utgöras af anslagen från svenska och norska statsverken, af hvilka det förra har att lemna fyra sjundedelar och det senare tre sjundedelar af hvad som är erforderligt.»

Sjöfartsnäringskomitén föreslår vidare åtskilliga lindringar i konsulatafgifternas utgörande, hvilka förslag dock icke ännu ledt till något resultat.

Af hvad sålunda anförts framgår, att komitén, med hänsyn dels till frågans unionella beskaffenhet och dels till den större utgift, som derigenom skulle uppstå för det svenska statsverket, ej ansett sig kunna föreslå borttagande af konsulatafgiften, utgående med 6,35 öre per registerton.

Då de norska rederierna, lika väl som de svenska, nu emellertid påyrka borttagandet af denna skatt, synes tidpunkten vara lämplig att helt och hållet afskaffa densamma samt låta de svenska fartygen, i likhet med de engelska, betala konsulerna endast för de tjänster, som de göra — allt enligt gällande taxa.

Omförmälda konsulatafgift af 6,35 öre per registerton måste ovilkorligen betraktas som en skatt på sjöfartsnäringsen. Då nu denna skatt pålagts å administrativ väg utan Riksdagens hörande, bör detta vara ett ytterligare skäl för dess afskaffande.

Hvad för öfrigt sjelfva konsulatinstitutionen vidkommer, vore det önskligt, om densamma kunde ombildas. De lönade konsulat, som äro besatta med svenska eller norska undersåtar, äro i regel till stor nytta, och många fall torde kunna påvisas, då dessa konsuler gjort rederierna stora tjänster, derigenom att de medelst sin kännedom af landets lagar och förhållanden på de olika platserna skött rederiernas affärer så, att betydliga förluster undvikits. Annorlunda är dock förhållandet, der *utländska* undersåtar äro anställda såsom konsuler eller vice konsuler, särskildt i aflägsnare länder och på sådana platser, hvarest ej engelska är hufvudspråket. På dylika ställen måste nemligen kaptenerna, i anledning af bristande språkkunskap, alldeles förlita sig på konsulns utsago. Om nu haverier eller andra svårigheter uppstå, är konsuln den i allt bestämmande. Intet hindrar, att han då kan begagna sin ställning för att rikta sig sjelf, eller gynna sina vänner på platsen, allt på rederiernas bekostnad, och hade det mången gång varit mycket bättre för rederier, om ej någon konsul i sådana fall funnits att tillgå. Det vore sålunda önskvärdt, att de lönade konsulaten kunde ökas i antal och besättas med lämpliga svenska eller norska undersåtar, hvaremot en del vice konsulat, hvilkas innehafvare hvarken begripa svenska eller engelska språken, borde indragas och endast sådana tillsättas, då fullt passande personer finnas villiga att emottaga uppdraget.

På grund af hvad jag här ofvan anført, tager jag mig friheten vördsamt föreslå,

att Riksdagen behagade besluta att i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t måtte taga

i öfvervägande, om icke de svenska fartygen kunde befrias från erläggande af den med 6,³⁵ öre per registerton utgående konsulatavgiften; samt att äfven taga i betraktande, huru vida icke en ombildning af konsulatväsendet kunde ske i sådant syfte, att flera aflönade konsulat upprättades och besattes med lämpliga personer af svenske eller norske män.

Stockholm den 27 april 1892.

J. N. Sanne.